KAUPPAKAMARI

23.5.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
HE 58/2022 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI POSTILAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarilta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle postilain muuttamisesta. Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavia huomioita.

Keskuskauppakamari pitää postilain uudistamista välttämättömänä. Koronaviruspandemia on entisestään kiihdyttänyt jo ennestäänkin vahvaa digitalisaatiokehitystä, eikä suunta tule muuttumaan. On selvää, että postilaki ei nykyisellään huomioi yleispalveluvaatimuksessaan riittävällä tavalla muuttunutta toimintaympäristöä ja että postilakimme on jäänyt jälkeen muiden Pohjoismaiden kehityksestä.

Siirtyminen kolmipäiväiseen jakeluun on kannatettavaa

Keskuskauppakamari yhtyy hallituksen esitykseen siitä, että yleispalveluun kuuluvasta viisipäiväisestä jakelusta ja keräilystä siirryttäisiin kolmipäiväiseen jakeluun ja keräilyyn. Keskuskauppakamari pitää jakelumarkkinoiden monipuolistumista, palveluiden kehittymistä ja kilpailun lisääntymistä kannatettavina tavoitteina. Keskuskauppakamari myös toteaa, että muutos on välttämätön jo siitäkin syystä, että kirjeiden määrä on digitalisaatiokehityksen vuoksi vähentynyt rajusti. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että kirjeiden kulkunopeus ei hidastu muutoksessa vaan säilyy nykyisellään, kuten on todettu.

Keskuskauppakamari pitää kannatettavana, että jakelupäivien viikonpäiviä ei esitetä kirjattavaksi lakiin vaan että esitys mahdollistaa joustavuuden. Tämä esitys varmistaa tasapuoliset kilpailuedellytykset myös jakelumarkkinoilla.

Sanomalehtijakelu koskeva valtionavustus

Esityksessä postilakiin ehdotetaan lisättäväksi sanomalehtijakelua koskevaa valtionavustusta koskevat keskeiset säännökset. Postilakiin lisättäisiin uudet väliaikaiset 2 §:n 11–14 kohta sekä 6 a luku, jotka olisivat voimassa 31.12.2027 asti. Ehdotettu sanomalehtijakelua koskeva valtionavustus kattaisi sanomalehtijakelusta syntyneet nettokustannukset ja kohtuullisen voiton niinä päivinä kun kolmipäiväisen yleispalvelun mukaista jakelua ei ole.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että sanomalehtijakelua koskevan valtionavustuksen mallin on tarkoitus olla mahdollisimman kustannustehokas ja hallinnollisesti kevyt ja että sillä on tarkoitus olla mahdollisimman pieni vaikutus sen ulkopuoliseen posti- ja jakelualan kilpailuun.

23.5.2022

Keskuskauppakamari pitää sanomalehtijakelua koskevaa väliaikaista valtionavustusta välttämätön paitsi kansalaisten tiedonsaannin turvaamiseksi murrosvaiheessa niin myös niiden media-alan yritysten liiketoiminnan kannalta, jotka julkaisevat päivittäin ilmestyvää lehteä.

Keskuskauppakamarin mukaan on kuitenkin tärkeää, että sanomalehtijakelua koskeva väliaikainen valtionavustus ja viisipäiväinen sanomalehtien jakelu toteutetaan mahdollisimman kilpailuneutraalisti. Esitys sisältää ehdotuksen Postille asetettavasta velvoitteesta sanomalehtijakelun toteuttamisesta niissä tilanteissa, joihin sanomalehtijakelua koskeva valtionavustus ei sovellu. Keskuskauppakamarin mukaan on kyseenalaista, että esityksestä jää epäselväksi Postille tästä velvoitteesta maksettava korvaus. Julkinen, täydentävä palveluvelvoite on ymmärrettävä, mutta sen hinnoittelun pitää perustua samaan yleiseen toimintamalliin kuin yleispalvelussa eli korvauksen on perustuttava kustannuksiin ja sen päälle tulevaan kohtuulliseen katteeseen. Mikäli julkisesta palveluvelvoitteesta maksettava korvaus ei kata velvoitteesta aiheutuvia kustannuksia, olisi se ristiriidassa omaisuudensuojan kanssa. Kyseessä voisi mahdollisesti myös olla sanomalehtien kustantajille kohdennettu kielletty valtiontuki. Lähtökohtaisesti valtiontuen määrärahan riittävyydestä on huolehdittava ja sen kattavuutta tarkasteltava säännöllisesti.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Johanna Sipola
Johtaja